

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo odoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

== V upravnistvu: ==
Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat » 13 »
za trikrat » 10 »
za več ko trikrat . . . » 9 »

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

== Izhaja: ==
vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Sodoma v „Paradižu“.

Predlanskim je mestna občina ljubljanska kupila takozvani Sangrad pri Cerkljah, ga prekrstila v »Paradiž« in napravila ondaj veliko letovišče za ljubljanske šolske otroke obojnega spola. Organizacijo in vodstvo te šolske kolonije si je pridržalo izključno ljubljansko županstvo, ki je uredilo vse po svoje.

Ze dalje časa sem so prodirale nekam čudne novice o dogodkih v »Paradižu«. Končno se je poklicana šolska oblast začela bliže zanimati za te govorice in takoj na to je morala tudi sodna oblast poseči vmes. Dogajale so se v »Paradižu« nad vse škandalozne stvari in mladi učitelj, kateremu je ljubljansko županstvo bilo poverilo nadzorstvo otrok v letovišču, je bil obsojen radi njegovega »nadziranja« na pet mesecev težke ječe. Nemogoče je, da bi le od daleč popisati mogli v javnem listu dogodiljaje v »Paradižu«. Zadostuje naj konstatovanje, da se je radi teh dogodiljajev sodnijska razprava vršila tajno.

Prizadetih je več ljubljanskih rodbin, med njimi tudi nekaj takozvanih »boljših«, ki so bile tako zapeljane, da so dale deklice v letovišče »Paradiž«.

Neposrednega krivca mladega učitelja C. je zadela roka pravice, toda s tem ni opravičeno. Podučili smo se natančno in dognali, da je bilo nadzorstvo otrok organizovano na tak način, da je le vsled te ureditve nadzorstva bilo mogoče to, kar je učinil mladi učitelj C., vzgojen v izvestnem duhu.

Nečuveno in v nebo vpijoče je, kar smo dognali. Mlademu moškemu učitelju je bilo poverjeno nadzorstvo deklic ponoči v spalnici. Le tako je mladi učitelj C. dobil priliko izvršiti svoje hudodelstvo. Okolu 20letni fant je bil po tej modri uredbi vsako noč izpostavljen skušnjavam, katerim je bridko podlegel.

Vprašamo, kje na svetu se najde še kaj podobnega? Kje na svetu se nadzorstvo deklic ponoči v spalnici poverja moškimi in še celo mladim fantom v najnevarnejši dobi? In pri tem je treba še omeniti, da so istodobno imele tudi ženske učiteljice nadzorstvo v »Paradižu«. A te so nadzirale ponoči v spalnici — dečke! Tako je bilo v »Paradižu« vse narobe. In tako je bilo, rekli bi, skoro neizogibno, da se je zgodilo, kar se je zgodilo. Odločno zahtevamo, da se od kompetentne strani natančno in brezobzirno dožene, katere določene osebe zadene osebna krivda za ravno kar opisani nečuveni aranžma glede nadzorstva, in da se proti krivcem, naj bo kdor hoče, primerno postopa. Ljubljanska javnost ima pravico vedeti, kdo da je nadzorstvo v »Paradižu« tako modro uredil, ker je najmanj tako velik krivec, kakor učitelj C. Takega človeka je treba poznati in mu vzeti možnost narediti še več škode. Naj se vendar očetje in matere umislijo v položaj prizadetih starišev in prizadetih nedolžnih otrok. Predvsem pa vprašamo: Kaj dela in kaj poreče deželni šolski svet? Toliko za danes, bomo pa o stvari še govorili.

Mi bi paradižkega slučajja, če bi se šlo zgolj za osebo in njeno krivdo, ne omenili, ker je naše načelno stališče, da osebnosti in osebne slabosti, posebno kar se tiče pravnih pogreškov, ne spadajo v javnost, toda v tem slučaju se ne gre toliko za obsojenca, marveč za tiste, ki so ustvarili take pogoje, da se je to, kar se je zgodilo, skoro moralo zgoditi, drugič pa je bilo tu oškodovano veliko mladine, in javnost, v prvi vrsti starši, imajo gotovo velik interes na tem, da se to javno izve in proti možnosti nadaljnega oškodovanja otrok zavaruje.

Pred otvoritvijo državnega zbora.

Vladne stranke.

Vladne stranke se pripravljajo na prvo zbornično sejo dne 14. t. m., v kateri se bo šlo za 182.000.000 kronsko posojilo. Vladni listi že zdaj opozarjajo, da se morajo glasovanja udeležiti vsi poslanci vladnih strank. Kljub temu pa vlada še ni gotova, da dobi večino in zato ponižno že naprej pripovedujejo vladni listi, da če strmoglavi opozicijske stranke predlogo, vlada ne bo zase izvajala nikakih posledic in bi razpustila državni zbor. Vladne stranke so trdno prepričane, da bo predloga o njetju posojila sprejeta. V poletnem zasedanju namerava še rešiti proračun, poslovnikovo izpremembo in nekaj manjših predlog.

Udržal o položaju.

Praga, 6. aprila. V Przelavču je govoril na praznik poslanec Udržal. Naglašal je med drugim: Sedanje nevesele parlamentarne razmere povzročajo nesoglasja v češkem taboru. »Slovanska Unija« bi bila močna organizacija, ako bi se izboljšale notranje razmere in — disciplina. V »Češki zvezi« gospodari desorganizacija in v najkrajšem času se mora ustvariti remedura. Glede na kabinetno rekonstrukcijo je svoječasno dal načelnik »Poljskega kola« profesor Glabinski gotovo obljubo, česar tudi ne taji. V najkrajšem času se pokaže, če izpolni, kar je obljubil, ali bodo pa Čehi prisiljeni, da izjavijo svoje globoko obžalovanje zaradi »politične nezanesljivosti«. Poljska ljudska stranka ni bila kos razmeram, v katere jo je zavedel finančni minister Bilinski. Z rusinskimi poslanci se bo o njihovem vstopu v »Slovansko Unijo« še naprej pogajalo. Češki poslanci zahtevajo, da ostane mesto češkega ministra krajana toliko časa nezasedeno, dokler ne bodo Slovani v kabinetu paritetično zastopani.

Požar vrjanske papirnice.

Tudi včeraj si je še veliko ljudi ogledalo pogorišče vrjanske popirnice. Našemu včerajšnjemu obširnemu poročilu o požaru nimamo veliko dostaviti. Pripomnimo le, da gasilno društvo Vižmarje ni prisledlo po poti k ljubljanskemu, marveč je bilo istočasno kot ljubljansko brzojavno pozvano k požaru, na kar je načelnik Josip Arhar dal takoj znamenje za požar. Gasilno društvo se je nato takoj odpeljalo na mesto požara, se postiralo na mestu, kjer sta že delovali »Pirniško« in »Sorško gasilno društvo«. Vižmarsko gasilno društvo je takoj stopilo v akcijo in začelo brizgati vodo v goreče poslopje. Pri gašenju se je telesno poškodoval trobenčar »Vižmarskega gasilnega društva« Bonča Damjan.

Zdaj pa nekaj opazk. a pripomnimo, da pri teh prav nič ne mislimo na uradništvo pogorele popirnice, marveč zgolj na splošno korist. Pogorela je cela tvornica. Zakaj? Zato, ker je bila stara in popolnoma nemoderno zgrajena. Stropi leseni, in seveda premočeni po olju, s katerim se mažejo stroji. Tvornice Leykam Josefthalske družbe na Kranjskem so sploh prav vse vedno velika nevarnost, ker se premalo gleda na to, da bi jih pravočasno preuredili tako, da bi ne bile vedno velika past za stotine ljudi. Zdaj ob vrjanskem požaru je bila velika sreča, ker je gorelo v nedeljo ponoči, ko je bilo delo omejeno, ker ako bi bilo gorelo ob času, ko se dela ob celi tvornici, bi bilo plačalo z življenjem najbrže veliko ljudi napaka, ker v tvornici ni bila uvedena požarna straža, ki naj bi pregledala delavnico za delavnico. Ko se bo gradila nova tvornica, naj bi Leykam Josefthalska družba gledala v lastno korist na to, da zgradi tako moderno poslopje, ki bo

omejilo požarno nevarnost na minimum. Pri tem bi družbo tudi opozorili, da bi prav nič ne škodilo, če bi družba preiskala ostale svoje tvornice z ozirom na požarno nevarnost in poslopja renovirala. Saj je splošno znano, da obstoja po popirnicah, kjer se izdeluje tudi celuloza in se tudi z njo dela, vedno velika požarna nevarnost. Za nove stroje, za nove delovne metode izmeče družba vsako leto velike vsote, bogata je tudi, njen kartel avstrijskih popirnih tvornic ji da zato dovolj denarnih sredstev, vsaj v tem slučaju, ko se ji gre za njeno lastno korist, naj bi bila človekoljubna.

Ob vrjanskem požaru smo tudi opazili, da družba ni bila prav pripravljena za požar. Ne dolžiti krajnega vodstva, ampak dolžnost centrale bi bila, da skrbi po vseh svojih tvornicah za lastne tvornice požarne brambe, dobro izvežbane za vsak slučaj. Ognjegasci iz vseh krajev so zelo požrtvovalno delali, pridno gasili z vsemi svojimi silami in močmi, ampak ob tvorniskih požarih so posebne razmere, ki jih pred vsem seveda pozna najbolj domači delavec sam in je domača požarna bramba tudi najhitrejša na mestu nesreče. Vsaka tvornica bi morala pravzaprav imeti lastno tvorniško požarno brambo. In še nekaj. Mala panika je bila med delavci vrjanske tvornice, ko so izvedeli, da jim gori tvornica nad glavami. To kaže, da se je premalo gledalo na to, da delavstvo zna ob slučaju požara hitro zapustiti tvornico. Naj bi se prav po vseh velikih tvornicah skrbelo, da bodo znali ljudje pravočasno zapustiti tvornice. Zelo potrebno in neizogibno je, da politična oblast skrbi za odredbe, kako naj delavstvo zapusti mirno in hladno tvornico v slučaju kakega požara, ker kakor znano, panika ob velikih nesrečah povzroča mnogokrat še večjo nesrečo, kakor požar sam, ker ljudje ne znajo zapuščati tvornic. Umestni so zato slepi požarni alarmi.

Leykam - Josefthalska družba naj bi tudi skrbela, da se boljše preskrbi za eventualne požarne slučaje. Sicer so brizgalne po njenih tvornicah, ampak ob tako ugodnih krajnih razmerah, kakor so ravno pri medvoških družbinah papirnicah, bi prav nič ne škodilo, če bi napravila za lastno rabo primerno velik vodovod z velikim rezervoarjem, ker kljub zelo napornemu in pridnemu delu vseh ognjegascev je le precej časa trajalo, da so postali gospodarji požarja in ga zadušili. Pri modernem vodovodu bi se to prej zgodilo. Štiri ure za udušenje ognja je predolga doba, osobito še, če pomislimo, da so delovale lastne tvorniške ognjegasne priprave zelo uspešno, da je drla Sava ob gorečem poslopju, da torej vode ni manjkalo. Kakšna katastrofa bi bila lahko nastala, če bi ne bilo dežilo, si lahko vsak sam predstavlja.

Orožništvo je zelo pridno in z največjim taktom in energijo skrbelo za red. Ampak pograjati pa le moramo, ker se ni zaprla pot mimo goreče tvornice od Savnega mostu vsaj do konca gorečega poslopja. Ljudi je bilo na cesti vse polno, na poškodovanem zidu so pa štrlele opeke. Čudimo se, da ni ubila opeka kakega človeka. Sicer znamo, da je pot javna, toda v takih slučajih se zapre n. pr. na Dunaju celo Ring in v Ljubljani včasih, ko nikjer ne gori, kar pol mesta.

Avstrijska krščanska tobačna delavska zveza.

Pretečeno nedeljo in ponedeljek se je vršil občni zbor zveze kršč.-soc. tobačnega delavstva na Dunaju.

Ko je predsednica Kleinert pozdravila navzoče odposlance posameznih skupin in došle goste, je tajnik sporočil in prečital pozdrave dr. Kreka in dr. Korošca ter raznih krščanskih strokovnih društev.

O delovanju je poročal tajnik Ullreich zelo spretno. Iz poročila je razvideti, da je krščanska tobačna organizacija v teku dveh let močno napredovala. Ko so se odobrila poročila tajnika in blagajnika, se je vnela zelo živahna razprava glede povišanja prispevkov. Konečno je bil sprejet predlog, da se s povišanjem prične še-le z julijem 1911. Interesanten je bil tudi razgovor o razmerah delavstva soloh. Pri tem se je pokazalo, da bo treba še marsikake izpremembe v upravi tobačnega monopola. Sprejelo se je več predlogov, ki merijo na zboljšanje razmer tobačnega delavstva.

Od krščanske tobačne organizacije v Nemčiji je navzoč gosp. Gerhard Cammann, ki je sporočil pozdrave te organizacije.

V nedeljo zvečer pa je priredil pevski odsek sprejemni večer. Imeli smo priliko občudovati umetniška proizvajanja otakrinških tobačnih delavcev. Po zborovanju pa je šla v torek deputacija občnega zbora k generalnemu ravnatelju, ki je deputacijo zelo prijazno sprejel in obljubil po možnosti ustreči željam delavstva.

Velikanska poneverjenja pri ruskih intendaturah.

Prizadeti so častniki in tvorničarji!

Varšava, 6. aprila. Velikansko senzacijo so vzbudile hišne preiskave, ki so se izvedle pod vodstvom senatorjev pri častnikih in tvorničarjih v Varšavi, Lodzu in po drugih mestih na Ruskem Poljskem. Šlo se je za to, da po korespondenci in po trgovskih knjigah doženejo nerednosti, ki so se dogodile pri ruskih intendaturah. Ob 1. uri ponoči so se zbrali v glavnem varšavskem sodnem poslopju vsi preiskovalni sodniki in uradniki državnega pravdnishva, 150 oseb, nadalje policijski in orožniški častniki, 600 oseb. Senator Meinhart jim je naznanil, zakaj da so se zbrali in povedal, kako naj se izvedejo revizije. Ko so se sestavile komisije, so se podale komisije k prizadetim strankam. V Varšavi sami so izvedli 126 revizij pri liferantih, trgovcih in častnikih vojaških intendatur. Prizadeta sta bila tudi dva generala. Zaplenili so vsa pisma, trgovske knjige itd. in zaprli več oseb. Pri nekaterih tvorničarjih so zaplenili tudi sumljive menice, ki so jih žirirali ali akceptirali vojaki. Menice, ki so jih zaplenili, so vredne dva milijona rubljev. V Lodzu so uvedli revizijo pri 26 fabrikantih in tvorniskih ravnateljih. Revizija v pow-nanzkyjevi tvornici v Lodzu je trajala nad 13 ur. Zaplenjeno korespondenco in knjige bodo proučavali dolgo časa.

Kraške jame v črnomaljski okolici.

Bela Krajina ima kraški značaj. O tem ne pričajo samo drage ali lokve, prepadnice itd., ampak tudi večje podzemne jame. Širšemu svetu je že znano brezdno vrh planinske gore, nad katerim so sezidali cerkev sv. Františka; pravljico o tamošnjem zmaju je prijavil č. g. L. Podlogar v predlanskem letniku »Izvestij muzejskega društva«.

Manj znane so podzemne jame v črnomaljski okolici, ki se sicer ne dajo nikakor primerjati z velikimi kraškimi jamami, ki pa so za naš kraj dosti zanimive. Zopadno od Črnomlja na Poljanski gori se nahaja zanimiva podzemna jama, ki jo ljudstvo imenuje: »Draganji (tudi Grdanji) skedenj«. Jama je dolga kakšnih 100 korakov, je na nekaterih mestih visoka čez 10 metrov in drži poševno navzdol. Čaroben je pogled nekako iz sredine jame proti vodu. Jamo dičijo na več mestih snežnobele stene, ki se bleste ob svitu luči. — Druga, še bolj divja jama je prvi Zjod

nač Vidoši. Ime »Zjod« prihaja od tod, ker voda izjeda zemljo. Ljudstvo pozna tri »Zjode«. Prvi »Zjod« je največji in je precej podoben »Draganemu skednju«. Tla so še bolj strma kot v »Draganem skednju« in bolj posuta s pečini. Ob dnu se nahaja velika pečina, ki se je pred leti odtrgala in zagostila na eni strani pot. S stropa pada neprestano voda v nastavljen lesena korita, iz katerih zajemajo ljudje vodo v poletnem času. Stene so na nekaterih krajih še lepše kot v »Draganem skednju«.

Drugi »Zjod« je manjši in se nahaja blizu prvega; tretji pa leži višje proti Bisterci in je zanimiv vsled tega, ker se v njem nahaja led do Petrovega.

V teh in sličnih divjih jamah na Poljanski gori so se skrivali svoje dni hajduki; zadnji hajduk v našem okraju, hajduški vodja »Brause«, ki je dočkal devetdeset let, — je poznal, kakor pravijo, devet takšnih jam, izmed katerih vede ena s črnomaljske strani v poljansko dolino. Zadnji hajduk, pravijo, je odnesel svoje skrivnosti s seboj v grob.

Na glasu je tudi podzemna jama »Lapič grad« pri Damlju, uro hoda od Vinice ob Kolpi. Vhod se nahaja v pečinah nad Kolpo. Pisec teh vrstic si »Lapič grad« ni ogledal. Pravijo, da ima ta jama zelo težaven in tesen vhod, notri pa da se nahaja velika prostornina. Jama se razteza pod celo vasjo Damljem.

Drugih manjših jam ne omenimo. Zanimivo je ime jame pri Zastavi: »Jelenja jama«, v katero hodijo ljudje po vodo; ta voda, pravijo, teče skozi od Vinice preko Bojanc, kjer pride na dan, mimo Desinca, kjer slišijo njeno šumenje, skozi »Jelenjo jama« pri Zastavi noter do Cerkvišča. Potrebno bi bilo stvar kritično preiskati.

Dnevne novice.

+ **Vendar enkrat!** Zgodil se je veliki čudež, da so se avstrijske politične oblasti, ki sicer s svetovnoznano počasnostjo delujejo, kljub temu zganile in začele gledati na prste protestantovskim pastirjem-hujšakom. Na Češkem so namreč oblasti izgnale pastirja Techa, ker se je dognalo, da ljudi izpreobrača k čistemu evangeliju z denarjem, ki ga je dobil seveda od zloglasnega Gustav-Adolfa-Veraina. Na Češkem oblasti že 30 pastirjev niso potrile. Zato upravičeno upamo, da bo ta tudi slavno c. kr. namestništvo v Gradcu in pa deželno predsedništvo v Celovcu na protestantovske hujšake malobolj pozorna postala kakor sta to dozdaj bila. V teh deželah, zlasti pa na Koroškem, se kar čez noč pojavi kaka pobožna luteranska »gemaında«, ki potem uganja vsenemško propagando. Kaj ko bi se politične oblasti v takem slučaju informirale, na kakšen način se je izpreobrnjenje izvršilo? Sicer bi bila koroški in štajerski Volksrat zavoljo tega huda na gospoda Heina in grofa Claryja, toda saj živimo v času Bienenrothe vlad, ko je uradništvo od političnih strank in društev popolnoma neodvisno...

+ **Shod v št. Rupertu.** V nedeljo se je vršil v št. Rupertu jako mnogobrojno obiskan političen shod. Predsedoval je g. Cerkevnik. Poročal je o deželnem zboru dr. Lampe, ki se je bavil zlasti z gospodarskimi predlogami v korist kmečkemu stanu. Bilo je blizu 300 ljudstva. Dr. Lampe je udaril tuč po liberalni agitaciji, ki se širi iz Mokronoga, in po uradnikih, ki jo vodijo, zlasti po davčnem kontrolorju Vencaju in po sodniku Zwitterju, načelniku »Sokola«. Nato se je vršil razgovor o mlekarstvu, živinoreji in zboljšanju pašnikov. Dež. poslanec Hladnik je obravnaval davčne projekte ministra Bilinskega ter se posebno odločno izrazil proti nameravanemu davku od zasebno porabljenega vina. G. Kocijančič se je pritoževal proti podjetništvu šentjanške železnice, ki je najprej v zvezi z nekimi domačimi tlačili ceno zemljišču, zdaj pa niti pogojne cene noče izplačati. Priporoča se prizadetim, da se odkupnina od podjetništva iztoži. G. Povše pojasnjuje delovanje živinorejske zadruge. Na predlog g. Straharja so bile sprejete resolucije, ki izražajo: 1. zahvalo kranjskemu deželnemu odboru za podporo, ki jo je naklonil šentrupertski mlekarji; 2. odločen protest proti nameravanemu vinskemu davku; 3. zaupnico poslancem Vseslovenske Ljudske Stranke v državnem in deželnem zboru. Shod je brzojavno pozdravil državni poslanec dr. Hočevnar.

+ **Občina Doblje v nevarnosti.** Kmalu bodo zopet občinske volitve v črnomaljskem okraju. Kočevarji se že pridno pripravljajo in trdijo, da so že trdni v drugem in tretjem razredu. K

volitvam pridejo navadno vsi »mejaši« s kočevskih hribov, celo iz Kočevja, dočim se Slovenci iz črnomaljske doline volitev prav malomarno udeležujejo. To pot bodo najbrž odločili kmetje iz Jelševnika, kakšna bo občina na zunanaj, ali slovenska ali nemška. Slovenci, potrudite se, da ne izgubite dobljške občine! Kakor delajo s Slovenci v šulferajnski šoli na Maverlu, ravno tako se bo godilo tudi v občini. Onega, ki bo govoril slovenski, ne bodo sicer postavili v kot in ga zapirali, kakor slovensko deco, ampak skušali mu bodo škodovati na kak drug način. — Deželni šolski svet pa prosimo, naj povzdigne dobljško šolo in ji dá boljših učnih moči.

+ **Politično oblast opozarjamo zdaj** v pripravnem trenutku, ko se javnost bavi z groznim slučajem v Ōkeritu, da se spomni na svojo dolžnost, kar se tiče varnosti za zdravje in življenje. Naša gosposka kruto preganja streljanje z možnarji, dela sitnosti, kadar uprizarjajo društva predstave, ko se vendar izlepa ne more nič zgoditi, in več skrbnih okrajnih glavarjev je župane že opozarjalo, da je straženje pri mrlihih skrajno nehygienično, češ, dim od sveč in bacili iz mrliških ust lahko pol vasi okužijo; tudi pljunki se kaznujejo lahko z globo do 400 kron... Nobene pozornosti pa oblast ne obrača na plesišča in dovoljuje se licenca za ples, ne da bi se količkar preiskovalo, kakšen je kraj, kjer se pleše in so li dani vsi pogoji, da je izključena vsaj večja nevarnost za zdravje in higijeno. Prostori, kjer se pleše, so navadno vsi tesni in zaduhli, z enim samim izhodom; koliko fantov in deklet si ravno s plesi v takih prostorih izpodkoplje zdravje! Če se oblast ne meni za pravno in gmotno škodo, ki jo povzročajo taki plesi, je njena, v zakonu utemeljena dolžnost, da se bavi s higijenično in varnostno stranjo tega vprašanja, in če preganja nedolžne možnarje in zahteva za mirne predstave bogvekoliko izhodov, stopnic in ventilacij, potem mora odreči skoro vsako licenco za ples, zakaj o tem ni dvoma, da gostilniški prostori na deželi in tudi marsikje po mestih higijenskim in varnostnim zahtevam nikakor ne zadoščajo. Različnim ljudem, zlasti tistim, ki s plesi izkušajo mladino ohraniti nezavedno in jo loviti v gotove zanjke, to seveda ne bo všeč, toda oblast naj stori v tem oziru vendar enkrat svojo krvavo dolžnost!

+ **Vprašanje zasedenja vakantnih hrvaških škofijskih stolic** bo v najkrajšem času rešeno in bo ban Tomašič preko Budimpešte odpotoval na Dunaj, da to stvar konečno uredi. Vse bolj se širi vest, da bo djakovsko stolico zasedel pomožni škof Krapac, zagrebški nadškof pa dobi menda koadjutorja.

+ **»Matica Hrvatska«,** s katero je »Slovenska Matica« v najožji zvezi, se je na svojem občnem zboru preteklo nedeljo v Zagrebu popolnoma poliberalila. Novi odborniki so vsi pokretaši. Tudi naša Matica gre počasi po tem toku.

— **Deželni poslanec Hladnik nenešne.** Iz Mokronoga se nam piše: V nedeljo popoldne sta se peljala iz št. Ruperta gospod župnik s Trebelnega deželni poslanec Hladnik in gospod kaplan iz Mokronoga. Na Puščavi se jima je splašil konj in treščil s tako silo ob cestni kamen, da je g. poslanec s kaplanom vred odletel v bližnji zid in sta oba zadobila na čelu veliki rani, vznok si je pa zvinil roko. Le spretnosti gospoda dr. Hočevarja se imamo zahvaliti, da je prva nevarnost že v kraju.

— **Novo vojno ladjo spuste v morje.** Kakor že poročano, bodo spustili dne 12. aprila v Trstu slovesno v morje novo vojno ladjo »Zrinyik«. Kumovala jej bo cesarjeva hči nadvojvodinja Marija Valerija. V to svrhu se pripeljeta nadvojvoda Fran Salvator in njegova soproga nadvojvodinja Marija Valerija 11. aprila ob 7. uri 56 minut zvečer v Trst (državni kolodvor), kjer je napovedan oficijelni sprejem od vojaških, kakor tudi civilnih dostojanstvenikov. Po sprejemu se bodeta nadvojvoda in nadvojvodinja ukrcala na cesarsko jahto »Miramar«. Dne 12. aprila ob 11. dopoldne bo krst in ob grobenju topov slovesna izpustitev »Zrinyika« v morje. Ob 1. uri popoldne bo na jahti »Miramar« dvorni diner. Zvečer od pol 9. do pol 10. ure bodo vse ta dan v Trstu se nahajajoče vojne ladje slovesno razsvetljene. — Iz Trsta se podasta nadvojvoda in nadvojvodinja na jahti »Miramar« na otok Brioni, kjer obiščeta prestolonaslednika in njega družino.

— **Za varstvo naše planinske flore** se je doslej veliko premalo ali pa skoro nič storilo. Zdaj ob začetku sezone za hribolazce je pač najnujna potreba, da se merodajni krogi vendar le zganejo in

kaj ukrenejo v varstvo te divne alpske flore, sicer se lahko že v nekaj letih primeri, da bomo imeli planine brez flore — deželo brez mest, trgov in vasi. »Slovensko planinsko društvo« je v prvi vrsti poklicano, da določi, katere cvetice naj se vzamejo v oblastveno zaščito, da se obvarujejo gotovega pogina. Nekatere cvetice bi se smele trgati le do natančno določenega števila, da se ohranijo še za drugo leto. Nadzorstvo naj bi vršila politična oblast po svojih organih, kakor je to deloma ponekod že sedaj običajno. Nedeljski turisti pa morajo pomisliti, da pridejo za njimi še drugi hribolazci, ki bi tudi radi kaj užili ob pogledu na pestrobojno planinsko floro. Ni tedaj prav, če se vsaka cvetka, ki pride pod roke, izruje iz tal, kajti sicer v kratkem ne bomo imeli ne planink, ne Daphne Blagayane, ne rododendra.

— **Vožnja tržaškega zrakoplova.** Z zrakoplovom, sistemem Montgolfier, se je vzdignil 4. t. m. v zrak gospod Otto Pollak iz Trsta ob 11. uri 35 minut in sicer iz nekega travnika pri plinarni pod sv. Jakobom. Šel je najprej 700 m visoko preko Trsta in južnega kolodvora, nato plul 1500 metrov visoko nad morjem, okoli 12. ure 30 minut je bil 1300 metrov visoko pri Miramaru in končno plul 2000 metrov visoko. Ob 1. uri 22 minut je bil nad Nabrežino, ob 2. uri 8 minut pa se je spustil nizdol v vipavski dolini blizu Oseka na Goriškem. Zanimivo je, da sta mu po morju sledili ladji »Pluto« in »Audax«, po kopnem pa mnogo avtomobilov, pa ga avtomobili niso mogli dohiteti, ampak so na kraj, kjer se je spustil na zemljo, prišli precej pozneje.

— **»Ave Marija«,** druga in tretja številka tega lista še nista došli v Evropo.

— **Dunajska lovska razstava.** Za to razstavo, katera bo 2. maja t. l. slovesno otvorjena, je zanimanje v celi državi nepričakovano živahno in kakor čuje mo, tekmujejo posamezne kronovine s svojimi krajevnimi odseki, da prirede svoje razstave kolikor mogoče lepo in zanimivo. Vsaka dežela se trudi, da bi bila s svojo razstavo pred mednarodnim občinstvom kolikor mogoče ugodno zastopana. Tudi glede naše kronovine nam mora biti to zastopstvo zelo pri srcu. Kranjska ne sme prezreti nobene prilike, ki jej dovoli, da se pokaže pred svetom. Ta moment je bil gotovo odločujoč za razne korporacije, ki so lokalnemu komiteju vpisale izdatne podpore. Je pa tudi dolžnost vsega občinstva in zlasti gospodov obrtnikov, da se zavzemajo za to stališče in podpirajo kranjski razstavni odsek s številnimi prostovoljnimi doneski. Do sedaj je občinstvo stremljenja komiteja simpatično zasledovalo in zato pričakujemo, da se ta krog vedno bolj razširi.

— **Nova šolska poslopja.** Mestna občina ljubljanska bo zgradila na Prulah v Ljubljani novo šolsko poslopje. Javna pismena ponudbena razprava se bo vršila pri mestnem magistratu ljubljanskem dne 21. aprila t. l. — Novo šolsko poslopje se bo tudi zgradilo v št. Mihelu pri Hrenovicah (okraj Postojna). Pismene ponudbe za razpisana dela je predložiti do 13. aprila t. l. c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v Postojni. — Krajni šolski svet v Svibnem pri Radečah razpisuje do 14. aprila t. l. oddajo zgradbe nove eno-, oziroma dvozrednice v Svibnem.

— **Razpisana učiteljska služba.** Na enorazrednici v Strugah (okr. Kočevje) je razpisano učiteljsko in voditeljsko mesto v stalno nameščenje do 30. aprila tek. leta.

— **Regulacija Glinščice.** Z Viča se nam piše: Skoro leto dni je že tega, odkar smo imeli tukaj komisijo od deželne vlade, ki je pregledovala, kako bi se odpeljala voda Glinščica, ki ob vsakem deževju naraste, da vdira v hiše. Predno je bila zidana nova cerkev, je že še šlo, ker se je voda odtekala čez travnike; ker se je pa omenjeno zemljišče visoko nasulo, se je pri zadnji povodnji opazilo, da narašča voda za 30 centimetrov višje. Vsak človek, tudi neveščak, uvidi, da je tu treba novega mostu na državni cesti, ali pa se mora strugo regulirati, ker vsaka prihodnja povodenj utegne biti za Novovas usodopolna, če se pravočasno ne odpomore. Zato si usojamo staviti na slavno deželno vlado uljudno vprašanje, kaj pravzaprav misli storiti in kdaj meni izvršiti to nujno potrebno delo. Tudi mi smo davkoplačevalci in smemo pač zahtevati, da se tudi za nas kaj stori. Zatorej: pomagajte, dokler je čas! — Več davkoplačevalcev.

— **Saniranje južne železnice.** Pogajanja južne železnice z vlado niso dovedla do nobenega uspeha, ker se zastopniki vlade niso hoteli izjaviti za nikakoršno koncesijo. Govori se sicer,

da je možno podaljšanje dosezanega stanja do leta 1917., če bi se odložila amortizacijska zbiranja od 1910 do 1917, vendar bi trebalo, da bi se to naravnost ukrenilo, še precej časa. Lastniki francoskih prioritet so odklonili njim naznanjeni spored in zahtevajo za vsako morebitno žrto zagotovilo, da je to zadnje, kar se zahteva od njih. Garancijo vidijo v poddržavljenju ali vsaj v prevzetju prioritete službe od strani vlade, ker ima pa pri teh garancijah tudi parlament veliko besedo in je isti misli o poddržavljenju sedaj nanj naklonjen kot sploh kedaj, zato utegne zadeti sporazumjenje na velike težave. Za sedaj si pomaga uprava južne železnice s tem, da prodaja svoja posestva v Opatiji in tako z nekaj milijoni zamaši trenutne — praznine.

— **Koristna iznajdba.** Iz Sarajeva se poroča: V zadnjih časih se je večkrat poročalo o krvavih spopadih z noži med prepiri. Tukajšni tovarnar Stockhammer pa je iznašel nož, s katerih se ne more bosti in bi nadomestil znani »bosenski nož«. Novi nož je 20 cm dolg, iz najboljšega jekla in se ga more porabiti ne samo za rezanje, ampak tudi za sekanje. Nima pa nobene osti, ampak je na koncu zaokrožen. Vtaknjen je v posebno nožnico, v katero se sam porine, ako se krepke sune proti kakemu predmetu, torej tudi človeku. V tem tiči iznajdba, ker nož je popolnoma nevarno orožje, če kakemu možakarju vzelovi kri.

— **Poročil** se bo v četrtek popoldne korvetni kapitan gosp. Alojzij Šusteršič, brat načelnika Vseslovenske Ljudske Stranke drž. in dež. poslanca g. dr. Ivana Šusteršiča, z gđno Alizo Pfeifer iz Pulja. Poroka se vrši v kapeli Sancta Maria del mare. Bilo najsrečnejše!

— **Ustrelil** se je v Pulju pionirski stotnik Viktor Dubricky, doma iz Budimpešte. Mož je bolehal na neozdravljivi bolezn.

— **V Gradežu** je zdaj v pomorskem hospicu prostih 50 mest za škrofulozne dečke. Dečki ne smejo imeti manj kot šest in ne več kot 12 let.

— **Slovenec v Sarajevu** računski svetnik. G. Janko Premrov je dobil naslov in značaj višjega računskega svetnika.

— **Umrla** je v Gorenjem Logatcu gospa Marija V r a b e c rojena Menart, stara 93 let.

— **Umrl** je v Gorici gosp. Mirko pl. Ziernfeld, c. kr. računski asistent pri ondnotnem c. kr. gozdnem ravnateljstvu.

— **Princu Liechtensteinu,** nižjeavstrijskemu deželnemu maršalu, se je zdravje toliko zboljšalo, da je že zapustil posteljo ter bo zopet v kratkem pričel s svojim delom.

— **Iz Kamnegorice** se nam poroča: Naše delavsko bralno društvo krepko deluje. Pretekli so komaj trije meseci, ko je priredilo društvo predstavo: »Na betlehemskih planjavah«, ki je v moralnem in materijelnem oziru prav dobro izpadla in se je na splošno željo morala ponavljati. In glej! Pretečeni ponedeljek, 4. t. m., smo že zopet imeli priliko prisostvovati drugi igri »Ljudmila«, katero so nam predstavljala naša vrla kamnogoriška dekleta. Kljub temu, da je igra zelo težka, so jo vendar dekleta izvrstno pogodila. Pohvalno moramo omeniti vloge: Vanda, Plavica, Grozdana, Elizabeta, Angela in Marjana. In tudi druge manjše vloge so bile v dobrih rokah. Marsikatera zelo težka mesta v igri so nas naravnost presenetila in čuditi smo se morali, kako da so jih mogla naša dekleta v tako kratkem času in tako pridno naštudirati in jih tako dobro, da, spretne predstavljati. Res, igra nam ostane živo v spominu! Vsa čast našim vrlim dekletom! Kličemo jim: Le tako krepko naprej! Igre se je poleg zelo velikega števila domačinov udeležilo tudi veliko ljudi iz okolice, zlasti iz Dobrave, Kroke in Radovljice. Igra se ponavlja nepreklicno v nedeljo, dne 10. t. m., ob 4. uri popoldne v združnih prostorih.

— **Mokronog.** Pretečeno nedeljo popoldne smo imeli v šoli zopet roditeljski sestanek. Naše dobro in ukaželjno ljudstvo je hotelo na vsak način zvedeti kaj več o Halleyevem kometu. Dobro pa vedo tudi naši ljudje, da jim ravno šola nudi največ pouka in zabave, zato se jih je zbralo toliko, da je bila soba premajhna, in nekateri so morali ostati na hodniku ter poslušati pri odprtih vratih. Domači gospod nadučitelj Pirnat pozdravi vse navzoče najuljudneje ter želi obilo uspeha in zabave. Gospod župnik Bukowitz, ki se obilo peča z astronomijo, je pokazal s svojim govorom, da je res strokovnjak v predavanju, ki zna poseči v dno duše še tako priprostega človeka in mu pojasniti vsako še tako težavno stvar, da

jo razume z tankoto. Seveda imeti mora človek ljubezen do ljudi in izobrazbe, v čemur pa našega gospoda župnika le malokdo prekaša. Ko je gospod župnik končal s svojim zares zanimivim predavanjem, je nastopil zopet gospod nadučitelj, se vsem navzočim zahvalil za obilo udeležbo in intenzivno in napeto pazljivost ter jih znova vabil še v obilnejšem številu k predavanju, ki se vrši meseca maja o zrakoplovstvu. Videti je, da je ljubezen med šolo in domom pognala že močne korenine v ljudskem srcu, kar se vrši povsod, kjer vlada mir in sloga na vse strani.

— **Zaročil** se je g. okrajni glavar baron Rechbach v Novem mestu z gđ. Renée Dell'Adami, hčerko kontreadmirala istega imena v Trstu. Poroka bo dne 1. junija t. l. v Trstu.

— **Petindvajsetletnico** svojega zdravniškega delovanja v bolnišnici usmiljenih sester praznuje v Zagrebu dr. Wikerhauser.

— **Za župana v Zagrebu** je bil izvoljen včeraj arhitekt Holjac.

— **Umrla** je dne 5. t. m. v Križah pri Trzinu Helena Oranič. Pogreb bo v četrtek, dne 7. aprila, ob pol 10. uri dopoldne. Naj v miru počiva!

— **Na Igu pod Ljubljano** so v nedeljo, 3. t. m., priredili domači Orli igro »Sv. Vid«, katera je vrlo dobro uspela. Privabila je tudi mnogo gledavcev iz sosedščine. Velika, novo zgrajena telovadna dvorana je bila do zadnjega kota napolnjena. A čujte in strmite in obdudujte oliko izanskih Sokolov. Ko so se vračali gostje iz Šmarja domov, pozdravljali so jih ti sokoliči s psovskimi in ometavali s cestnimi blatom! Pri naših Orlih omika in olika, pri izanskih Sokolih divjanje in surovost. — V nedeljo, 10. t. m., popoldne ob 3. uri se na občno željo igra ponovi. Sosedje dobro došli!

— **Tvrške, ki imajo v Plevlju** kupčijske zveze ali se zanimajo zanje, dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani jako važne zaupne informacije o tamošnjih trgovskih razmerah.

— **Slovensko planinsko društvo** (osrednji odbor) ima svoj redni občni zbor dne 13. aprila t. l., ob 8. uri zvečer v restavraciji »Narodnega Doma« v Ljubljani. Dnevni red je sledeči: Poročilo predsednika, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, poročilo računskih pregledovalcev, odborovi in samostojni predlogi, slučajnosti. K obilni udeležbi vabi osrednji odbor.

— **Konferenca Sod. St. Cordis za žužemberško dekanijo** bo v Dobrniču dne 7. aprila ob 10. uri dop.

— **Aretacija v kavarni.** V četrtek zvečer je sedela v Gorici neka elegantno oblečena gospa v kavarni pod gledališčem. V kavarno vstopi policijski agent ter jo povabi, naj mu sledi v nek odstranjeni lokal. Tu ji je pa povedal, da je aretirana in ona se je brez ugovora pustila odvesti. Govori se, da je bila ta gospa, ki biva že dva tedna v Gorici, aretirana po nalogu policije v Trstu, kjer je izvršila marsikako sleparijo.

— **V Trst** je došla japonska princesa Hiroyasu Fushimi s svojim spremstvom.

— **Čudovita »Moč uniforme«.** Iz Št. Vida nad Ljubljano se nam piše: Naš Sokol si lahko zopet vplete list več v svoj prepereli venec. Stvar je namreč ta-le: Dne 3. t. m. je bilo treba ponavljati zopet igro »Moč uniforme«. Ali spaka! Milčeta ni bilo. Vzela ga je moč uniforme, namreč orožnik, ter ga odpeljala v Ljubljano v palačo pred cesarjevimi spomenikom. Na prošnjo in jok matere je šel neki tukajšnji mizar posredovati, da so ga izpustili. Stvar še ni poravnana. Sedaj pa samo eno vprašanje? Stariši, ali bomo kdaj trpeli, da bi nekateri zastrupljali našo mladino, da se izkrokani vlečejo po veselici v izvestno ljubljansko hišo? Od takih proč mladina!

— **Kmetijska šola na Grmu** je štela v prvem tečaju zimske šole, ki se je z letošnjim šolskim letom na novo vpe-ljala, 8 učencev, in sicer 4 Dolenjci, 3 Gorenjci in 1 Notranjec. Tečaj se je končal 23. marca in so odšli učenci čez poletje domu, da se vrnejo na zimo v drugi tečaj. S 1. aprilom se je pričel na šoli drugi tečaj nove letne šole, kate-rega obiskuje 11 učencev. Ker je v tem tečaju še 10 učencev prejšnje dvoletne šole, ima šola čez poletje skupaj 21 učencev.

— **Obesil** se je pred nedolгим časom gori v Rovtjih cerkovnikarjev Renčun. Grozno je tulil, pa ga ni bilo človeka, da bi ga bil rešil iz zadrege. Hudo-bni jeziki sicer trdijo, da je bil to samoumor, kar pa ne bo res, če se pomisli 1.) da ni imel povoda k tako groz-nemu dejanju; 2.) da je klical na pomoč; 3.) da so na licu mesta konstatirali izvedenci, da se je pod njim vdrla

streha, kamor se je hodil senčiti na svi-njak, ko je bil priklenjen na verigo. In tako je padel v temno globočino, ob-visel med pajčevinami in izdihnil ubo-gi — kužek. Ljudje božji gori v Rovtah, skrbite za boljše strehe, če ne, se zgodi lahko še hujša nesreča.

— **Iz nemške organizacije v Pulju.** — **Pravica.** Iz Pulja nam pišejo: Človek bi mislil, da je Pulj res že popolnoma nemško mesto in tudi Nemci sami že menda sanjajo o tem. Da pa temu ni tako in še tudi v doglednem času ne bo, je najlepši dokaz to, da nemškim gospodom niti 250 somišljenikov ni mogoče skupaj spraviti, kateri bi prispevali po 67 vinarjev mesečno za »Deutsches Heim«. S tem pač sami najlepše potrjujejo, da Nemcev v Pulju ni, akoravno jim je nad vse pravična država podarila popolno gimnazijo, popolno realko in vse normalke, medtem, ko nimajo tu v veliki večini živeči Slovani niti ene enorazrednice. Res lepa pravica!

— **Dr. Krek: Turški križ.** — **Tri sestre;** ljudski igri. Cena izvodu 1 K, 10 izvodov 8 K. Dobiva se v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano in pri kat. slov. izobraževalnem društvu v Selcih nad Škofjo Loko. (5)

16 HIŠNIH PREISKAV ISTOČASNO.

Iz Varšave poročajo: Na ukaz senatorja Neuharatha je izvedlo 150 sodnih uradnikov hišne preiskave pri vseh intendantnih dobaviteljih, pri 3 častnikih in dveh generalih. Zaplenili so veliko obtežljivih spisov in zapečatili intendantna skladišča in pisarne. Več uradnikov so zaprli. V Lodzu so preiskali 18 velikih tvornic in zasebna stanovanja. Na vislski železnici se je tako gospodarilo, da so zaprli 5 inženirjev, med njimi prometnega načelnika grofa O. Ruska, ki je soroden z grofom Tarnowskim.

IZBRUH VULKANA NA OTOKU GUADELOUPE.

Iz Point a Pitre poročajo: Od včeraj pada dež kamenja in prahu na mestu Basse in Terre. Vulkan Monte Lier zopet bljuje.

NEKDANJA SAKSONSKA PRESTOLONASLEDNICA ZAPUSTILA TOSEL-LIJA.

Berolin, 6. aprila. Nekdanja saksonska prestolonaslednica je zapustila Tosellija in se hoče ločiti od njega, ker upa, da se tako zopet približa saksonskemu dvoru.

Štajerske novice.

— **Oče državnega poslanca dr. Korošca umrl.** Iz Št. Jurija smo dobili ob sklepu lista brzojavko: Tu je umrl oče državnega in deželnega poslanca dr. A. Korošca. Gospodu poslancu naše najiskrenejše sožalje!

— **Silna nervoznost** je nastala v nemškem taboru, ker je ministrstvo nadzorstvo slovenskih obrtno nadaljevalnih šol na Spodnjem Štajerskem izločilo iz dosedanjega delokroga štajersko-koroškega nadzorstva in to nadzorstvo izročilo — ljubljanskemu nadzorniku. »Marburger Zeitung« vpije, da je to »trganje Štajerske«.

— **Mladeniški shodi na Spodnjem Štajerju.** V nedeljo, dne 3. aprila, se je vršil v Hočah pri Mariboru mladeniški shod, na katerega je došlo lepo število mladeničev iz mariborske okolice. Na shodu so govorili gg. dr. Leskovar, odvetnik v Mariboru, Franjo Žebot, urednik iz Maribora, domači g. dekan A. Grušovnik, dr. K. Glaser, tajnik S. K. S. Z. Šimonc in več domačih fantov. Isti dan je bilo mladeniško zborovanje tudi pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Navzočih je bilo blizu 200 mladeničev in moških. Govoril je urednik Leopold Kemperle iz Maribora in domači mladeniči. — Pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah je sklicalo izobraževalno društvo mladeniško zborovanje v ponedeljek 4. apr. Govoril je o pomenu mladeniške in kršč. soc. organizacije urednik Žebot, o političnem našem delu pa urednik Kemperle. Na vseh shodih je bilo veliko navdušenje. Nove misli, nove ideje so se razvijale. Udeležuje se shodov tudi naša akademična mladina.

— **Odborova seja S. K. S. Z.** se vrši v četrtek, dne 7. aprila, v uredništvu »Slov. Gospodarja«.

— **Zanimiva Ciril-Metodarija.** Nedavno se je vršil v mariborskem »Narodnem Domu« občni zbor obeh podružnic Ciril-Metodove »nadstrankarske« družbe. Zanimiva dejstva so se pojavila ob tej priliki. Naši Ciril-Metodariji, ki drugod, n. pr. pri nas v Ljubljani kakega »črnca« — kakor mi »stano titulirajo naše duhovnike — niti videti ne morejo brez dvojnih očal, so v Mariboru silno iznajdljivi — pa ne-rodni obenem. Po vsej sili bi radi tudi

»črne klerikalce« priklenili k svoji Cirilmetodariji. Mi bi dotične gospode le mirno opozorili, naj se spomnijo dogodkov na predlanski skupščini Ciril-Metodove družbe v Bohinjski Bistrici. Saj vemo, kam pes taco moli: Denar klerikalcev bi jako dišal liberalcem! — Kot odposlanca k letošnji glavni skupščini Ciril-Metodove družbe sta bila izvoljena po poročilu »Narodnega Dnevnika« vlč. gg. profesorja dr. Anton Medved in J. Vreže! Kakor čujemo, se je g. Vrežetu naložilo to breme brez njegove vednosti. Konstatiramo.

— **Himen.** V sredo, 6. aprila, se je v Hočah pri Mariboru poročil g. Rojko Fran z gđ. Julčko Novak. Vrlonarodnemu paru naše srčne čestitke. Bilo srečno!

— **Menažerija v Hrastniku** ali hrastniški turnerji so oblegali v nedeljo ob 11. uri kolodvor in naravnost z zverinskimi tulenjem in heil-vpitjem motili popotnike v sladkem spanju. Na neprestano vpitje: »Bir samer hrastnik Turner« jih je upravičeno celo njihov lastni nemčurski sobrat s Trbovlja odgovoril, da so le »Bagage« in »Rindvieher«! Res krasen pojav nemške kulture!

— **Ker je oslepel se je obesil.** V Grižah se je obesil včeraj dne 4. t. m. Janez Podlesnik. Dobrovoljni možček je bil znani pijanček. Poškodoval si je eno in ker je prepozno prišel na kliniko v Gradec, je bilo tudi drugo oko izgubljeno. Režeža so pripeljali pred neklikimi tedni popolnoma slepega zopet v Griže. V svojem obupu je splezal na podstrešje ter se kleeč obesil.

— **Smrtna kosa.** V Zrečah je minolo nedeljo umrl veletržec Hinko Dobnik, star 38 let. — Umrl je veleposesnik Jožef Drevenšek, načelnik krajnega šolskega sveta. Bil je sicer dober človek, toda pri volitvah v okrajni zastop je volil z Nemci. Lahka mu zemljica!

— **Umrl** je v Mariboru minuli teden trgovec Fr. Frangeš. Pokojnik je bil doma na Poljskavi in rojen Slovenec, v Mariboru pa seveda hud nemškutar.

— **Nemški napadalec.** V ponedeljek zvečer sta napadla nemški zdravnik in neki Fric Počivavšek na Muti iz narodnostnega sovraštva gostilničarja Drakslerja, kateri je težko ranjen. Večje izgrede razdivjanih nemškutarjev je zabranilo orožništvo.

— **Liter mleka 48 vinarjev.** Neki mariborski list poroča, da se je zahtevalo ob velikonočnih praznikih v Mariboru 48, reci in piši osemindeset vinarjev za liter mleka!

— **Na grobu svoje žene se je ustrellil** pri Vseh svetih (Mürztal) gostilničar Roman Gindl. Zena mu je umrla jeseni. Mož njene smrti ni mogel preboleti. Zapuščca dva otroka.

SOMIŠLJENIKI! SOMIŠLJENICE!

Izpolnite in odpošljite v soboto »Slovenec« priložene položnice naše »Narodne obrambe«. Odbor »Narodne obrambe« je sklenil, da se pošiljanje darov za narodnoobrambne namene centralizira, zato pošljite vse darove, namenjene narodnoobrambnemu delu na naslov »Slovenska kršč. socialna zveza« (odsek za narodno obrambo) v Ljubljani.

— **Nabirajte večje ali manjše vsote za brate ob slovenskih mejah pri vsaki priliki: v veselih družbah, porokah, pri izletih, igrah, kupčijah, spominjajte se narodnoobrambnega dela tudi pri žalostnih dogodkih, pri smrti svojih dragih in v svojih oporokah. Posojilnice, županstva, društva, posamezniki, družine, omizja, pridružite se darovalcem po 20 K!**

— **Opozorite na položnice Svoje prijatelje in znance. Porabite hitro vse položnice, da v prihodnji številki »Narodnoobrambne vestnika« izkažemo mnogo darov. Hitimo bratom z dejanji na pomoč!**

NARODNOOBRAMBNI ODSEK »SLOVENSKE KRŠČANSKE SOCIALNE ZVEZE«.

Ljubljanske novice.

— **Ij Veliko skloptično predavanje** o Halleyevem kometu se vrši danes zvečer ob pol 8. uri v veliki dvorani »Unio-na«. Opozarjamo na res velezanimive slike, katere bo pojasnjeval č. g. kanonik Jan. Sušnik. Sedeži so po 40 h, stojišča po 10 h.

— **Ij V katoliškem društvu rokodelskih pomočnikov** se je v nedeljo pri rednem mesečnem shodu ustanovila skupina jugoslovanske strokovne zveze. O namenu zveze je poročal pripravljalni odbor, kateremu je načeloval g. Rudolf Vrančič. Blagajnik strokovne skupine je g. Anton Znidaršič.

— **Ij Zabavni večer katoliškega mladeniškega društva.** Leto za letom nam

napravljajo katoliško mladeniško društvo dobro pripravljene prireditve, ki so že zanimive zaradi vedno novih, srečno sestavljenih sporedov. Ko pa pišemo poročilo o nedeljskem zabavnem večeru, moramo predvsem povdarjati glavni pomen teh prireditev, ki je v tem, da se je na odru »Rokodelskega doma« izurilo že lepo število mladeničev, ki pri naših organizacijah na Kranjskem in izven Kranjske spretno delujejo v petju, godbi, pri igrah, kakor tudi v govorništvu. Zanimivo je tudi, kar se nam je povedalo včeraj, da so sedanji člani katoliškega mladeniškega društva naštudirali včerajšnji igri pod vodstvom g. Peterlina, ki nam je znan od predstav društva rokodelskih pomočnikov in ki je pričel nastopati na odru kot vajenec v mladeniškem društvu. Pod njegovim vodstvom ste bili nedeljski igri dobro naštudirani in lepo prednašani. Igralci so se uprav hvalevredno zamislili v junaške vloge drame »Fernando, strah Asturije«, kakor tudi v šaljive vloge burke »Rdeči nosovi«. Celotne težke vloge, kot ste bili vlogi glavnega junaka Fernanda in starega grofa Alvareca sta igralca J. Flegar in M. Trebar dobro pogodila, zlasti je pokazal veliko pridnost in vztrajnost J. Flegar. Pa tudi igralci K. Dovjak, Fr. Knipic, Edv. Ažnoh, M. Strnad, F. Kosec in A. Mlakar so dobro rešili svoje vloge. V burki se je odlikoval F. Kosec, ki je imel hvaležno vlogo krojaškega učenca Jurčka, kakor tudi M. Trebar v vlogi krojaškega mojstra, ki nastopi kot zdravnik. Srečno sta rešila svoje vloge poleg že pri prvi igri omenjenih igralcev Andr. Pernjač in Avg. Kordin. — Tudi ves ostali del obširnega sporeda nas je prav zadovoljil. Tamburaški zbor pod vodstvom gosp. Fr. Jeločnika kaže izvežbanost in natančnost v izvajanju. Društveni pevovodja, g. Zabavnik, sme biti v včerajšnjim nastopu pevskega zbora prav zadovoljen. Kot vestnemu poročevalcu nam je dolžnost omenjati, da je imenovani gospod zapel tudi nekaj dobro osoljenih kupletov in je žel zato viharo odobravanje. — Kot govornik je nastopil preč. g. profesor dr. Josip Jerše. Naslikal nam je življenje rokodelskega vajenca s tako prisrčnimi besedami, da nam je delo v korist mladeniškega društva, ki zbira vaje, stopilo pred oči kot eminentno apostolsko delo. Govornik je podal svoj govor v tako prikupni obliki, da bo njegovo ime na sporedu prireditve že samo posebi privlačna sila. — Udeležba pri prireditvi je bila ogromna; navzoča sta bila tudi mil. stolni prošt J. Savjovic in preč. prior P. Bernard Polak.

— **Ij Katehetsko predavanje** je danes 6. aprila, ob pol peti uri v običnem lokalni Kat. tiskarne. Odborniki katehetskega društva imajo po predavanju važno sejo.

— **Ij Na oklicih so:** G. Karol Foregger pl. Greiffenstein, c. kr. koncipist deželne vlade, z Marijo markizo Gozani; gos-pod Jožef Škerjanc, železniški mojster, z gđčo. Leopoldino Podkrajšek, šiviljo; g. Oskar Szillich, nadrevident južne železnice, z gđčo. Ivano Mikata, železniško uradnico.

— **Ij Skesana tatrica.** Iz žepa ukradla je predvčerajšnjim popoldne v sv. Jakoba cerkvi neznana tatrica Mariji Glinšekovi, zasebnici, denarnico s približno 3 K denarja, nekaj loterijskih listov in dve svetinji. Ko se je oškodovanka potem, ko je policiji tatvino naznanila, zopet vrnila v cerkev, je tam na mestu, kjer je klečala, dobila ukradeno denarnico, kamor jo je bila med tem skesana tatrica nazaj položila.

— **Ij Nevarni podstrešni vlomilci.** Komaj je policija spravila v varnost nevarnega vlomilca v kleti Ivana Pavliča, ki je bil izvršil zadnji čas, kakor smo poročali, v mestu do 40 vlovov, že so se pojavili mesto njega trije drugi. V tem ko je Pavlič imel svoj delokrog le po podzemeljskih kletih in drvarnicah, so se ti spravili le na podstrešne shrambe. Pavliču je prišlo vse prav, kar je dobil, vino, žganje, jestvine in obleka. Zadnji pa so kradli le obleko in dragocenosti. Vlomili so v podstrešje v Dalmatinovi ulici št. 5 in pokradli g. Elizab. Kreutzbergerjevi več ruh, preprog, obleke, tkanin in dragocenosti, služkinji Antoniji Kovačičevi pa novo višnjevo obleko. Vse to so zložili v potno košaro in dva potna kovčega in pri belem dnevu odnesli. Kovčega sta bila last odvetnika ga. dr. Novaka in notarskega kandidata ga. Stanko Rudeža. Dognalo se je, da je stal v Cigaletovi ulici na straži nek mlad tujec, ki je košaro in kovčega, katera sta prinesla iz hiše, prevzel, potem pa vse to z nekim slučajno mimo došlim izvoščekom odpeljal v nek hotel. Kmalu nato so se nepoklicani oglasili v Dalmatinovi ulici št. 10 in tam vlomili v podstrešje, potem pa v oddelek g. dr. Vrtačnika. Da so bili pri delu varni, so ograjo zagnili z veliko

preprogo. Preiskali in vlomili so vse kovčge in košare ter si izbrali, kar jim je ugajalo. Nabrali so mnogo ženske obleke, posteljne odeje, črevlje, kožuh i. dr. Vse to so zopet spravili v dve potni košari in zopet pri belem dnevu odnesli na ulico. Ogleduh, ki je pazil na ulici, se je po končanem delu odpeljal s kolesom pred hotel »Union« po izvoščeka, s katerim so se odpeljali k brzovlaklu, kjer so plen oddali kot prtljago in se odpeljali v Trst. Tudi na Marije Terezije cesti št. 4 so tatovi obiskali podstrešje ter potom vloma pokradli hišnemu posestniku g. Karolu Tauzherju, deželnega sodišča nadsvetniku g. Ljilju Polcu, šolskemu svetniku gospodu dr. Henriku Hartenauerju, poštni uradnici v pok. g. Karolini Bilekovi in služkinji Mariji Kokaljevi več obleke, katero so potem odnesli v ukradenih kovčgih. Ko je bila o teh predrznih vlomih obveščena policija, je takoj uvedla najboljše poizvedbe in sreča ji je bila mila. Kmalu po vlomih je nek trgovec, ki je takrat videl tatu se vsteti v izvoščeka, namignil na nekega tujca. Policija je nemudoma storila svojo dolžnost in — dobila je v pest prvega vlomilca, ki se je bil tedaj iz Trsta že pripeljal nazaj ter stremil za novimi uspehi. Mož, čedno oblečen, pokrit z zelenkasto športno čepico, lomljeno govoreč nemško in laško, a perfektno ogrsko, je prvotno trdil, da je mizarški pomočnik Dezider Rieder, rojen 1881 v Morselice pri Padovi, pristopen pa v Budimpešto. Dejal je, da pričakuje svojega bratranca, s katerim bodeta šla proti Italiji. Pozneje je pa priznal, da je mizar Emil Kontato. Je-li res, dožene šele preiskava. Ko so ga preiskali, so dobili pri njem tri ključe in štiri vetrihe. Sedaj pa hajd v hotel. In kako presenečenje! V sobi sta bili dve veliki potni košari, mala okrogla košara in štirje usnjati ročni kovčgi, vse napolnjeno z obleko in drugimi predmeti. Bilo je teh reči toliko, da sta jih dva postreška komaj odpeljala na magistrat. Ko so potem kovčge odprli, so dobili v njih razno fino obleko in druge reči ter 172 K denarja. A še nekaj so našli, kar posebno osvetljuje in pojasnjuje, kakšni tiči so bili tukaj. Poleg ukradenih obleke se je namreč našlo tudi mnogo raznih stambilih, klešč, vetrihov, dlet in drugega vlomilnega orodja in 45 različnih ključev. Enake tatvine so se go-dile tudi v Gorici in je bilo nekaj tega blaga fakično v kovčgih najdenega. Kontato deloma prizna, da je v Ljubljani in v Gorici soudeležen tatvin, katerih skupna dosedaj znana škoda znaša 1331 K, a se jim bode gotovo še kaj več dokazalo. Kontato pravi, da sta bila njegova sotrudnika neki Karel Bianchi iz Marzelja in neki Aleksander Mosornute iz Bologne. Policija je storila v svrhu izsledbe še obeh soudeležencev vse potrebne korake, a ju dosedaj še ni so nikjer izsledili. Kontato so izročili deželnemu sodišču, ki pa bode skoraj gotovo eskortovan v Gorico, ker se je delikt tam preje izvršil. Tako je naše mesto zopet prosto tuje mōre in je upati, da se gospod Kontato ne bode vozil z ljubljanskimi izvoščeki.

Ij Z deli za ljudsko šolo na Prulah so pričeli danes jutraj.

Ij Znana semenjska goljufa sta se zopet danes pojavila na ljubljanskem sejmišču. Spravila sta posestnika Fran Šiljarja iz Brega pri Šmartnem ob 620 kron. Več poročamo jutri.

Ij Nesreča. Ko je v torek popoldne pripeljala v Ljubljano posestnica Ivan-ka Brecljnikova iz St. Vida, je hotela stopiti z voza pred »Figovčevo gostilno« in ji je pri tem spodrsnilo, nakar je padla vznak na cesto in nezavestna obležala. Prvo pomoč ji je dal gospod dr. Jenko, nato so jo pa prepeljali v deželno bolnišnico.

Razne stvari.

Kandidaturo Verganija, znanega izdajatelja dunajskega »Deutsches Volksblatt«, so zaupniki krš. soc. stranke za 8. dunajski okraj odklonili.

270.000 delavcev v ameriških premogokopih stavka. Na dan izgube na plači 900.000 dolarjev.

Za sodček piva v smrt. V Oberneukirchnu ob Innu je izbruhnil v pivovarni Münch iz sedaj neznanega vzroka požar, ki je uničil celo poslopje z vsemi zalogami. Ko je hotel rešiti sodček piva, je padlo na 42 let starega požarnika in očeta sedem otrok tramov-je, ki ga je v hipu ubilo.

Najstarejši nemški slikar Andrej Achenbach je umrl v Düsseldorfu, star 94 let.

Prelat Flego umrl.

Kanonik prelat Flego, dolgoletni ravnatelj škofijske pisarne v Trstu, je včeraj na Dunaju, kamor se je šel zdra-

vit in kjer so ga operirali, u m r l. Mons. Peter Flego je bil rojen l. 1848. v Strpedu pri Buzetu, l. 1871. posvečen v mašnika in bil l. 1889. imenovan za kanonika. Rajni je bil izredno blag značaj, ne samo vnet narodnjak, ampak tudi katoličan skoziinskozi in kot tak tudi umeval krščansko-socialno gibanje. Bil je pa tudi pravičen nasproti drugim narodom in vzor-duhovnik. O njem veljajo v resnici besede: Pertransiit omnes beneficiendo! N. v m. p.!

Telefonska in brzojavna poročila.

BIENERTH SE POGAJA.

Dunaj, 6. aprila. Ministrski predsednik baron Bienerth je začel danes konferirati z načelniki parlamentarnih strank. Govori se, da bo baron Bienerth stavil konkretne predloge zlasti nasproti voditeljem »Slovanske Unije«.

ČEHI IN NEMCI.

Praga, 6. aprila. Namestnik grof Coudenhove je odpotoval na Dunaj. Trdijo, da je njegovo popotovanje v zvezi z akcijo za delomožnost češkega dežel-nega zbora.

BRAMBOVSKI ZAKON.

Budimpešta, 6. aprila. Ogrski minister za deželno brambo se je danes podal na Dunaj, da se s skupnim vojnim ministrom Schönaichom posvetuje glede novega brambovskega zakona in brambovskega zakona za Bosno.

BRATA PRIBIČEVIĆ PROSTA.

Zagreb, 6. aprila. Brata Adama in Valeriana Pribičevića so danes izpu-stili iz zapora.

VSTAJA V ALBANIJI.

Solun, 6. aprila. Položaj v Zgornji Albaniji, osobito v prištinskem okraju, je postal jako kritičen. Turki so poveljili poveljstvo turških čet proti Arnavtom Šefki-paši. Arnavtski rod Hasi se je ves uprl. Turški vojaki z artiljerijo se že bore z upornimi Arnavti. V Prištini nameravajo proglasiti obsedno stanje.

NOVA VSTAJA V OSREDNJI AMERIKI.

London, 6. aprila. Iz Lime se poroča, da zahteva peruanska vlada zadostneje zaradi napada na peruansko poslaništvo. Če ekvadorska vlada ne da zadostneje, odpotuje Peru vojake proti Ekvadorski republiki. Peruanski rezervniki so že pozvani pod orožje. V Limi je odstranilo prebivalstvo napis na poslopju ekvadorskega konzulata.

VLADNI SVETNIK SAMOUMORILEC.

Brno, 6. aprila. V Iglavi se je usmrtil načelnik okrajnega glavarstva vladni svetnik Molinek, ker se je bal, da bi zblaznel.

FRANCOSKA AKADEMIJA POČASTILA AVSTRIJCA.

Dunaj, 6. aprila. Dunajski judovski vseučiliški profesor dr. Mahler je postal častnik francoske akademije, ker je objavil nekaj dopisov v akademij-skih izveštjih.

VLADARSKI JUBILEJ ČRNOGOR-SKEGA KNEZA.

Cetinje, 6. aprila. Slavnosti ob vladarjevem jubileju kneza Nikolaja in ob njegovi zlati poroki bodo 28., 29. in 30. avgusta.

NOVI VLADAR KNEŽEVINE REUSS.

Gera, 6. aprila. Stalno regentstvo kneževine Reuss je prevzel dedni princ Henrik XXVII.

PREBITEK RUSKEGA PRORAČUNA.

Peterburg, 6. aprila. Prebitek ruskega proračuna za leto 1910 znaša 4.240.000 rubljev.

VELIKANSKA DEFAVDACIJA NA GRŠKEM.

Berolin, 6. aprila. Atenski list »Keroi« poroča, da so na Pireju poneverili politiki in uradniki 7 milijonov drahem.

DEMISIJA FRANCOSKEGA VOJNEGA MINISTRA.

Pariz, 6. aprila. Francoski vojni minister general Brun, ki so ga v senatu napadli, ker premalo skrbi za vojaško zrakoplovstvo, je podal svojo demisijo.

NEMIRI NA BALKANU.

Carigrad, 6. aprila. Vlada je sklenila, poslati v Ipek še 8 bataljonov tretjega zbora. Vsega skupaj je zdaj ondi 14 bataljonov.

ŠTRAJK POMORŠČAKOV.

Marsilja, 6. aprila. Tukajšnji trgovski krogi so vsled štrajka pomorščakov trgovske mornarice jako vznemirjeni. Blago leži v skladiščih in se pokvarja. Včeraj ni mogla odpluti neka poštna ladja, ker se je moštvo štrajkovcem pridružilo. Prišlo je na ladji do burnih prizorov in kapitan je dal šest

pomorščakov zapreti. Pozivlja se vlada, naj energično napravi konec štrajku, ki oškoduje zlasti zvezo z Alžirrom.

KAJ JE Z MENELIKOM?

Berolin, 6. aprila. Regent Ras Hasamar je pooblastil »Berliner Tagblatt«, vesti o smrti cesarja Menelika, ki so bile razširjene v evropskem časopisju, oficijelno dementirati.

Dunaj, 6. aprila. Neki potnik zoološke tvrdke Hagenbeck trdi, da je Menelik že pred mesecem umrl, da pa so njegovo smrt ohranili tajno, ker se boje, da nastanejo nemiri v Etiopiji.

ABESINIJA PRED VSTAJO.

Addis Abeda, 6. aprila. Sprla sta se abesinska glavarja Ras Ollie in Ras Michael. Boje se, da izbruhne v Abesiniji meščanska vojska.

DEVET SAMOUMOROV V ENEM DNEVU.

Budimpešta, 6. aprila. Včeraj je bilo izvršenih tukaj devet samoumorov. Najtragičnejši je samoumor hčerke finančnega svetnika Akterja, ki se je usmrtila iz žalosti radi samoumora neke njene prijateljice hčerke ministrskega svetnika Margitov. Ta si je vzela življenje, ker se ni mogla poročiti s svojim zaročnikom, ki ima srčno hibo.

UBIT OSKRBNIK.

Krakov, 6. aprila. V Blasowu je oklofutal oskrbnik Fylus nekega pijanega hlapca. Med kmeti je nastala zato cela rabuka. Fylus je potegnil v svojo obrambo revolver, a kmetje se revolverja niso bali in eden je Fylusa ubil z vilami. Kljub strogi preiskavi kmetje morilca nočejo izdati.

NOVA EPIDEMIJA.

Pariz, 6. aprila. »Journalu« poročajo iz Renesa: Nove vrste epidemije se je pojavila v občini Vignoe. Otroci umirajo vsled te epidemije v nekoliko dneh.

POŽAR NA MORJU.

Neapelj, 6. aprila. Na parniku »Cincinnati« družbe »Hamburg - Amerika Line« je nedavno izbruhnil požar. Požar so zadušili. Škoda ni velika. Potniki, 450, so bili zelo prestrašeni.

ŽELEZNIŠKA NESREČA PRI MÜHLHEIMU.

Mühlheim, 6. aprila. Stanje veliko ranjenih vojakov ob mühlheimski železniški nesreči se je tako poslabšalo, da se najbrže število smrtnih žrtev mühlheimske nesreče še pomnoži.

Mnenje gospoda dr. A. Knizeka, primarija za notranje bolezni v Štefanovi bolnišnici

Reichenberg.

Gospod J. Serravallo

Trst.

Z veseljem Vam poročam o poizkusih, narejenih z Vašim Serravallovim Kina-vinom z železom. Rabim ta pomoček z dobrim uspehom, odkar so ga iznašli v mnogih slučajih malokrvnosti, šibkosti prebavljanja, težki konvalescenci po prestani bolezni kakor tudi v mnogih živčnih nerednostih organizma, ki se pokažejo posebno pri malokrvnih osebah in dosežem skoro brezizjemno zaželjene uspehe. Pripomoček jemljejo vsi radi; vsi ga lahko prenašajo; more se ga tudi podati več tednov zaporedoma, ne da bi povzročil nikakih nadleg, ne subjektivnih, ne objektivnih in uporablja se ga lahko toliko pri dečkih kakor pri ženskah in moških. Smem ga smatrati na podlagi svojih raziskavanj kot eno izmed najboljših železnatih krepil, brez katerega ne morem biti.

Reichenberg, 23. sept. 1910.

Dr. A. Knizek.

Modni salon

Ivana Schiller

= So. Petra cesta št. 31 =

priporoča

lepo izbiro damskih, dekliških in otročjih klobukov.

751 (1)

Popravila

ceno in točno!

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Naročajte „Slovenca“!

977

1-1

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da je naš ljubljeni sin oziroma brat, gospod

Fran Korečnin

posestnika sin

v ponedeljek ob 12. uri ponoči po kratki mučni bolezni, previden s sv. zakramenti v 26. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega rajnika bodo prepeljali iz bolnice usmilj. bratov v Kandiji na Log pri Boštanju, kjer bo jutri, dne 7. aprila ob 1/2 9. uri dopoldne na odmotnem pokopališču po opravljeni sv. maši zadušnici položeno k večnemu počitku.

Radna pri Sevnici 6. aprila 1910.

Žalujoča rodbina.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
5	9. zveč.	734'6	7'3	sl. jug	jasno	
6	7. zjut.	732'0	2'0	sl. jzh.	del. obl.	0'0
	2. pop.	728'6	13'8		sk. obl.	

Srednja včerašnja temp. 8'7°, norm. 7'7°.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 6. aprila.

Pšenica za april 1910	13'47
Pšenica za maj 1910	13'34
Pšenica za okt. 1910	11'06
Rž za april 1910	8'61
Rž za okt. 1910	8'45
Oves za april 1910	7'24
Koruza za maj 1910	6'05

Elektiv: 5 ceneje.

UNDERWOOD

975 8-1

Na mejnarodni tekmi v Milanu dne 25. marca 1910 prvo darilo.

Po dolgotrajni preizkušnji so vsi večji strojeписci edini v tem, da je »Underwood« pisalni stroj najhitrejši, najtrpežnejši in najpraktičnejši.

Webroj sijajnih priznanj.

Zahtevajte cenike in razkazovanje stroja.

Triletno jamstvo. — Založa vseh potrebnih za pisalne stroje.

Ivan Perko

Ljubljana, Turjaški trg 4. II.

Motor dvokolo 5 HP

malo rabljeno, ohranjeno kot novo se za nizko ceno 650 kron proda, novo je stalo 1200 kron. Natančneje se izve, ogleda in lahko preizkusi pri

Karel Čamernik-u
Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Iz konkurzne mase Ivana Miklauca, trgovca v Ljubljani je po ceni na prodaj

železna „Wertheimova“ blagajna

srednje velikosti, Kdor si jo hoče ogledati in kupiti, naj se do 20. t. m. oglasi v pisarni podpisane upravitelja.

V Ljubljani, 5. aprila 1910.

972 2-1 Dr. Anton Švigelj
odvetnik v Ljubljani.

DEKLE

želi stopiti v službo, najraje v kako župnišče ali drugo krščansko hišo. Ponudbe sprejema uprava lista. 973

Izvršuje vse
: bančne :
: posle. :

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.
Banka in menjalnica.
Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

: Zaloga :
vseh vrst sukna,
platna ter manu-
fakturnega blaga.
3027

Znanost in umetnost.

Taschenatlas von Österreich - Ungarn (A. L. Hickmann), 3. Auflage. Cena 5 K. — Znan atlas avstro-ogrske monarhije od Hickmanna v svoji priročni obliki in bogati vsebini je izšel v novi, že dolgo zaželeni izdaji. Atlas je tako znan, da ga je odveč posebič veliko priporočati. Omenjamo le, da nudi nova izdaja mnogo čisto novega. Uvodamo ima seznam vseh dvornih uradov, ministrstev, diplomatskih zastopstev, vojaške uprave, mornarice itd., potem državne zbornice, delegacij, državne uprave z vsemi njenimi oddelki, naučne uprave z vsemi učnimi zavodi in njih narodnostno in versko statistiko, cerkvene hierarhije, justice, železništva, poljedelstva, orožništva itd., potem isto glede ogrske polovice in končno činovni red pri armadi in državnem uradništvu. Nato sledi karte avstro-ogrske monarhije in njenih posameznih dežel z različnimi statističnimi kartami glede prebivalstva, rudnin, porodov, umrljivosti, narastka prebivalstva in narodnosti, verstva, šolstva, narodnostne karte glede vseh posameznih dežel, davkov, dolgov, poljedelstva, stanov, deželnih produktov, armade, železništva, živinoreje, mest, trgovinstva itd. itd. — Tega atlasa pač ne bo mogel noben župnijski in šolski urad pogrešati, toplo priporočati je tudi vsem društvom, posameznikom, uradom itd., ker nujna v priročni obliki pregledno vse, karkoli se tiče geografskih in splošnih političnih, kulturnih in gospodarskih razmer ter statistike avstrijske monarhije. **Dobl se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.**

* **Kraljica Dagmar.** Zgodovinski roman. Spisal Vaclav Beňeš-Třebický. Pisatelj je duhovnik in eden najboljših čeških romanopiscev. Slovenski prevod tega izredno zanimivega romana je prav dober in se bo knjiga hitro razširila in splošno priljubila, ne pogreša naj jo tudi nobena društvena knjižnica na deželi. Knjiga bo na razpolago v par dneh v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani in sledi, ko knjiga izide, obširnejša ocena. — Cena knjigi 3 K 20 v., vezana 4 K 30 v.

* **»Krščanski detoljub«.** Izšla je pravkar prva številka »Krščanskega Detoljuba«. Vsebinska mu je, kakor vedno, polna zlatih nauk in krepih nagibov za dobro krščansko vzgojo. Priložen je »Sopek malih povesti« za otroke. Tudi to prilogo sem prečital z največjim veseljem. V resnici, naš »Detoljub« izpolnjuje vsestranski svoj vzvišen in težak klic, da mi je popolnoma neumljivo, da tak list ne vzbudi vsestranske več zanimanja, ter da ne skrbijo za njegovo razširjanje vsi, ki jim je dobra krščanska vzgoja res kaj mar. Kaj hasne, če leže še tako obilni in prepotrebni nauki — v knjigah, če ne pridejo na svoje mesto, če jih nikdo ne položi v rodovitno zemljo. In to je treba storiti pri otrokih, pri mladini, sicer je prepozno! V ta namen služite zadnji dve Osvatočevi prilogi izvrstno, ker ste pisani res v otroškem duhu, pa prikladni i otroškim potrebam. Gospodje kateheti in vsi vzgojitelji in ljubitelji nedolžnih otrok, dajte jih v roke svojih ljubljencev, s tem boste nalogi vinarje, ki jih pri tem izdate, v kapital, ki bo prinašal našemu vernemu ljudstvu, kakor Vam, najobilnejše obresti. Naj pa ne bo tudi nobenega izobraževalnega in mladinskega društva, ki bi ne imelo kolikor mogoče »Detoljuba« na razpolago.

Vinotoč Mestni trg št. 13.
Ustanovljen leta 1856.
priporoča izvrstna namizna vina po
K — 80, — 88, — 96 in 128 liter. 649 10—1

Pomožni delavci

se sprejmejo v trajno delo v kranjski železniški tovarni v Kamniku. 816

Išče se gospodična

ki bi mogla samostojno poučevati večji zbor v Ljubljani v tamburanju

Ponudbe z natančnimi navedbami zahtev naj se pošiljajo na upravo »Slovenca«.

Gospodarsko društvo
Bermu, pošta Pazin, (Istra),
posreduje brezplačno pri prodaji svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rdeče in črne boje; kakovost izborna. (2983 1)

40 sodov po 15—20 hekto, želez. rezervarji do 120 hekto, parni motor s šestimi konjskimi silami, transmisije, 939 2—1

velik akvarij
več težkih voz (parizarjev)
se takoj odda po nizki ceni.
Adolf Perles, Ljubljana.

Ivan Kacin, Polhov Gradec pri Ljubljani. — Izdelovalnica vsakovrstnih harmonijev

po najnovejši ameriški iznajdbi. Cene nizke, cenik franco in gratis. 963 2—1

Takoj se proda zaradi bolezni 976 4 1

mala, dobro idoča **gostilna**

z lepim senčnatim vrtom tik Ljubljane. Proda se po ceni in pod ugodnimi pogoji. Hiša je pripravna tudi za prodajalno.

Kje, se izve pri upravnistvu »Slovenca«.

Za ustanovitve večjega tovarniškega podjetja v bližini kolodvoza na Spodnjem Stajarskem ali na Kranjskem

se iščejo primerni

veliki prostori

Priklapljenje na parno moč ali električno silo se želi. Prijazne ponudbe pod šifro W. L. 6109 na anončno pisarno: Rudolf Mosse, Dunaj I.

za več let v najem.

928 3—1

K 6
" 4
" 2

kamgarn in ševit modne obleke za gospode ceneje, kakor do sedaj

dečke
otroke

Nad 20.000 kom. najmodernejših konfekcij za dame po čudovito nizkih cenah.

Angleško skladišče oblek O. Bernatovič, Mestni trg 5.

944

: Za slabokrone in prebolele :

je zdravniško priporočano črno dalmatinsko vino

„KŮČ“

najbolje sredstvo.

BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Pomočnika in dečka

ki ima veselje do krojaške obrti, sprejme takoj Fr. Cadež, krojaški mojster Sava Jenice, Gorenjsko. 925 2—1

962

Razpis.

2—1

Občina Ježica pri Ljubljani name-rava napraviti

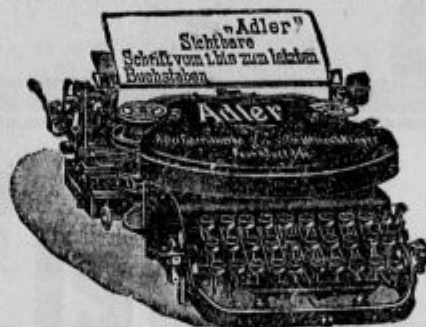
ново občinsko cesto.

Približno bi se rabilo materiala okoli 2000 m². To delo bi občina takoj oddala podjetniku, kateri stavi najnižje cene.

Načrti in natančnejši pogoji so pri županstvu na Ježici na razpolago.

Županstvo Ježica, dne 3. aprila 1910

Vilfan, župan.

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. Vezanje poučujemo brezplačno.

: **Adlerjevi :**
pisalni stroji.

Ceniki zastoj in franko.

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:

Dürkopp, Styria (Puoh), Waffrad.

Šivalni stroji

Velikansko izber
pomladnih in letnih oblačil

priporoča tvrdka

A. Kunc, Ljubljana, Dvorni trg šte. 3.

Najnižje stalne cene!

Vsled opustitve svoje tovarne za kavine primese na Glincah (15 minut pešpota iz Ljubljane)

oddam v najem obsežne tovarniške prostore

In event. nekaj vodne sile pod zelo ugodnimi pogoji. 476 1 Ivan Jelačin, Ljubljana.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. — Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIV. MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
»MERCUR« OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Krakov, Lillomaria, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jičín, Pízen, Praha, Graben, in Praha, Maia stran, Lihoron, Dunajsko Novomesto, Gittava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d. Zavarovanje proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Ben-Hur. Roman iz časov Kristusovih (Wallace) K 4-50.
Skrivnostni arca. Novele: Časna beseda. — Sin. — Strokovnjak. — Ovdanica. — Pahljač. — V pasti. — Kandidat. — Spisal Paul Bourget, poslovenil A. Kalan. K 1-20, vezano K 1-40.
Vstaja Škenderbegova. Zgodovinska povest. Iz angleščine prev. J. M. — 60 v., vez. 80 v.
Morski razbojnik. Angleško spisal kapitan Marryat. — K 2-50, vezano K 3-70.
Zločin in kazen. Roman. (Dostojevskij-Levstik). — K 10-50, vezano K 13-
Utrinki. Črtice in potopisi (Krašovec). — K 2-
Igračko. Črtice in podlistki (Milčinski). K 2-
Jari junaki. Humoreske (Murnik). — K 2-50, vezano K 3-50.
Navihanci. Okrogle povesti (Murnik). — K 2-50, vezano K 3-50.
Znanoci. Zbirka humoresk in povesti. K 2-
Z ognjem in mečem. Zgodovinski roman (Sienkiewicz). — K 4-50, vez. K 6-50.
Jernač-Zmagovač. Povest (Sienkiewicz). K —60, vez. K 1-40.
Hiša ob Volgi. Povest (Stepnjak). — Stepni kralj Lear (Turgenjev). K 1-20, vezano K 2-20.
Rodbina Polaneških. Roman. — K 10-
Mali vitez-Pan Volodijevski. Zgodovinski roman. — K 7-
Brez dogme. Roman. — K 3-
Miklova Zala. Povest iz turških časov (Sket). — K —80.
Izdajaveo. Zgodovinska povest iz turških časov. — K 1-
Oče naš. (Malavašič). — K 1-50.
Vojaka na daljnem Vzhodu. (Dr. Lampe). K 4-80, vez. K 6-
Potop. Zgodovinski roman. (Sienkiewicz). — K 6-40, vezano K 9-20.
Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo (Kalan). I. zvezek. K —80, trdo vezano K 1-10.
Gozdarjev sin. Povest (Finžgar). — K —20.
Mož Simono. Roman (Champol). — Hajdunaki. Poem z zgodovinskim uvodom. — K 3-40, vezano K 4-50.
Srce. Amicis, 4 zvezki. — K 1-60.
Kako sem se jaz likal. Povest slovenskega trpina. Jakoba Aleševca izbrani spisi. I. del, K 1-20, vezano K 2-
Vohun. Roman (Cooper). K 1-60.
Andrej Hofer, tirolski junak. Ljudska igra. K —80.
Quo vadis? Roman iz Neronove dobe (Sienkiewicz). — Vez. K 5-50.

Fabijola ali cerkev v katakombah (Zupančič). — K 1-20.
Strio Tomova koča. (Stowe). — Vez. K 1-40.
Mlinarjev Janez. Zgodovinska povest. — K —80.
Jurčičevi zbrani spisi. 11 zvezkov. — Vsak zvezek je zase celoten in velja K 1-20, vezano K 2-
Andrejčkovoga Jožeta spisi. 1., 2., 3., 4., 6., 7. in 8. zvezek velja po 30 v., 5. zvezek (Zalost in veselje) pa 90 v.
Zadnja kmečka vojaka. Zgodovinska povest (Senoa). K 1-60, vezano K 2-60.
Odkritje Amerike. Vezano K 2-
Malo življenje. Povest (Detela). K 1-
Zadnji dnevi Jeruzalema. Zgodovinski roman (Spillmann). K 3-80, vezano K 5-40.
Medvedji lov. — Čukova gostija. (Brinar). vezano K —80.
Prihajaš. Povest (Detela). K 1-90.
Šaljivi Slovenci. (Brezovnik). K 1-50.
Razne povesti za mladino in ljudstvo: Jama nad Dobrušo. — Ljubite svoje sovražnike. — Kanarček. Kresnica. Kapelica v gozdu. — Avstrijska ekspedicijska. — Maron, krščanski deček z Libanona. — Slavček. Nema deklica. — Darinka, mala Črnogorka. Marijina otroka. — Najboljša dedščina. Leseni križ. — Postojnska jama. — Praški judek. — Črni bratje. — Doma in na tujem. — Ujetnik morskoga roparja. — S prestola na morišče. — Arumugam, sin indijskega kneza. — Zvesti sin. — Eno leto med Indijanci. — Rdeča in bela vrtnica. — Hildegarde, zveličana cesarica. — Angelj suznjev. — Hirianda, brentajska vojvodinja. — Kljukec lažnjivi. — Prst božji ali izgledi božjih kaznij. 2 zvezka. — Izdajalca domovine. — Mirko Poštenjakovič. — Pri Vrbovcem Grogli. — Sto beril za otroke. — Maršal grof Radecki. — Erl. — Močni baron Ravbar. — Najdenček. — Naselnikova hči. — Maksimilijan I., cesar melikanski. — Nezgodna na Palavanu. — Nikolaj Zrinjski. — Pavliha v slovenski obleki. — Pod turškim jarmom. — Car in tesar. — Knez Črni Jurij. — Potovanje v Liligit. — Vstajenje. — Repoštev. — Tiun Ling, kitajski morsk razbojnik.
Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 40 v., s poštnino vred 45 v.

Krvna osveta. — Koliščina in stepe. — Za kruhom. — Berač. Elizabeta. — Boj s prirodo. Treskova Urška. — Solnce in senca. — Svitoslav. Vsaka navedenih povesti je knjižica zase in velja 30 v., s poštnino 35 v.
Mali lord. (Burnett). K 1-60.
Zbirka ljudskih iger. Dosedaj je izšlo 12 zvezkov po 80 v.
Razporoka. Roman (Bourget). K 2-
Zgodovina novejšega slovenskega slovstva. (Grafenauer). I. del. K 2-
Biserne iz belokranjskega narodnega zaklada. 2 zvezka K 4-50, vezana K 6-50.
Slovenske besede v slovensčini. (Breznik). K —80.
Knjigovodstvo. Podlesnik. I. del. (za društva, čebelarje itd.) Vez. K 3-20.
Knjigovodstvo. (Podlesnik). II. del. (Obravnava poslovanja zadrug, hranilnic, posojilnic in denarnih zavodov sploh).
Katoliški verouk. I. del. Resničnost katoliške vere. (Dr. Svetina). Vezano K 2-80.
Katoliški verouk. II. del. Resnice katoliške vere. (Dr. Pečjak). Vezano K 2-80.
Dvanaest večerov. (Mahnič). K 1-40.

Ponižani in razžaljeni. Roman (Dostojevskij). K 3-
Za križ in svobodo. Igrakaz v 5 dejanjih. K —50.
Vrtec. (Kržič). Vsak letnik velja vezan K 4-
Angelček. (Kržič). Vsak letnik velja vezan K 1-
Slovenski A, B, C v podobah za otroke. K —80.
Hitra vožnja po železnici. Knjiga s podobami za otroke. K 1-60.
Kobzar. (Ševčenko). K 2-40, vezano K 3-60.
Straža. Povest (Prus). K 2-40, vezano K 3-40.
Kacijanar. Tragedija v 5 dejanjih (Medved). K 1-40, vez. K 2-40.
General Lavdon. — Bitka pri Visu. — Znamenje štirih. — Ljudevit Hrastar. — Golobček. — Zakaj? Zato! — Darovana. — Jozafat, kraljevi sin Indije. — Jernač-Zmagovač. — Med plazovi. — Ferdinand. — V delu je rešitev. — Sultanovi suznji. — Pirhi. Ivan, turški suznj. — Krščanska obitelj. — Tri indijske povesti. — Hmeljevo cvetje. — Marijina podoba. — Barvaste črepinje. — Ludovik, mladi izseljenec. — Kraljičin nečak. — Roza Jelodvorska. — Korejska brata. — Sveti večer. — Boj in zmaga. — Povodenj. Kartuzijanski samostan. — Prisega huronskega glavarja. — Pavlina. — Zlatokopi. — Prvi med Indijanci. — Preganjanje indijskih misijonarjev. — Mlada mornarja. — Mali vseznalec. — Burska vojska. — Elizabeta, hči sibirskega jetnika. — Tegetthoff, zmagovalec na morju. — Nesrečnica.
Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 60 v., s poštnino 65 v.

Sita, mala Hindustanka. — Izanami, mala Japonka. — Strelec. — Poslednji Mohikana. — Stezosledec. — Naseljenec. — Na prerji. — Šaljivi Jaka. — Krištof Kolumb. — Na različnih potih.
Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 48 v., s poštnino 53 v.

Dve čudapolni pravljici. — Erazem Predjamski. — Genovef, sveta grofinja. — Šestdeset malih povesti za otroke. — Jarmil. — Božično darilo.
Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 32 v., s poštnino 37 v.

Bog pomaga. — Kar Bog stori, vse prav stori. — Kako vzgaja usoda. Peter Prostak. — Pridni Janez in hudobni Mihec. — Deteljica ali življenje treh kranjskih bratov francoskih vojakov. — Kortonica, koroška deklica. — Zgledi bogoljubnih otrok, 3 zvezki. — Pri stricu. — Na rakovo nogo.
Vsaka teh povesti je knjižica zase in velja 80 v., s poštnino 85 v.

Žirovnik, Narodne pesmi z napevi. I. zvezek K 1-20. II. zvezek K 1-
Aljaž, Mešani in moški zbori. 7 zvezkov po K 1-20.
Telovadska. (St. Premr). Za moški zbor. K —50, glasovi po 10 v.
Zbori za 4 moške glasove. (Čerin). K 3-
Mladinski glas. (P. Angelik Hribar). I. zvezek 24 v., II. zv. 40 v., III. zv. 40 v.
Venček gorenjskih. (Kimovec) 50 v.
Magrobnoce. (Marolt). Vezano K 2-40.
Odmevi naših gajev. (Bajuk). 70 v.
Mešani in ženski zbori. (Ferjančič). K 3-
Kovačev študent. (Uglasbil Vodopivec). K 3-20.

Vse te knjige se dobe tudi v „Knjigarni Ilirija“ prej Karol Florian v Kranju.

N. F. Schaffer

nadzornik c. kr. državne železnice v Beljaku prosi, da se mu doloži 11 skatelj tako izborni učinkujočih 3281

Salmijakovih pastil
 (naselji lajšajočih, slez razkrajajočih)

lekarja Piccoli v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, papeževga dvornega založnika. Ena skatljica 20 vin., 11 skatelj 2 kroni. Naročila po povzetju.

Proda se nov salon 964 2-1

harmonij

z 11. spremeni in 5. oktavi ameriškega sistema. Naslov pove uprava tega lista.

Pristno brnsko blago
 za pomladansko in poletno sezono 1910.

Kupon

3-10 metr. dolg,	1 kupon 7 kron
za kompletno	1 kupon 10 kron
moško obleko	1 kupon 12 kron
suknjo, hlače, telovnik zadostno, stanele	1 kupon 15 kron
	1 kupon 17 kron
	1 kupon 18 kron
	1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20-
 tudi blago za povrtnike, turistične obleke, svileni kamgarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot rečeno in solidna, dobroznana

zaloga tovarniškega sukna
Siegel-Imhof v Brnu
 Vzorci zastoj in franko.

Vsled direktne naročila blaga pri trdnji Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki unogo prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvršijo najskrbneje, natančno po vzorcu.

Modna in športna trgovina
Pavel Magdič
 Ljubljana, nasproti glavne pošte

Priporočila izdelanih bluze, spodnja krila in vse moderne nakitne predmete po zelo ugodnih in brezkonkurenčnih cenah

Ogromna izbira damskih in otroških slavnikov in čepic

V oddelku za gospode:

vedno samo najnovejši klobuki, čepice, telovniki, srajce, kravate, palice, dežniki, rokavice in vsi modni predmeti. Za šport: vse potrebščine za turiste, kolesarje, lovce, --- tennis, „Orle“ in „Sokole“ ---

Narodne zastave, znaki, fra-kovi, i. t. d.

Dež. lekarna pri „Mariji Pomagaj“
M. LEUSTEK
 Ljubljana, Resljeva cesta 1
 zraven cesarja Franc Jožefa jub. mostu

priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj pripravno, pristno, čisto in sveže Dorševo med. ribje olje prebavljivo. Mala steklenica 1 K, večja 2 K.

Tanno-chinin tinktura za lase, ki okrepcu-je lasišče in preprečuje izpadanje las. Cena steklenici z rabilnim navodom 1 K.

Slovita Melusine ustna in zobna voda deluje izborni proti zoboboli in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. — Steklenica 1 K.

Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil, katera se priporočajo po raznih časopisih in cenikih. Med. Cognaca, Malaga, ruma itd. razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

Solicitatorja

veščega deželni jeziki in izurjenega v izvršilnih in zemljeknjižnih zadevah, sprejme odvetniška pisarna dr. Fr. Brnčiča in dr. M. Pretnerja, v Trstu-Via Nuova št. 13, II. — Plača po dogovoru. Nastop prvega maja. 951 3-1

Gasilna društva pozor!!

Lep močan voz za moštvo

798 prodaja po jako ugodni ceni županstvo v Boh. Bistrici.